

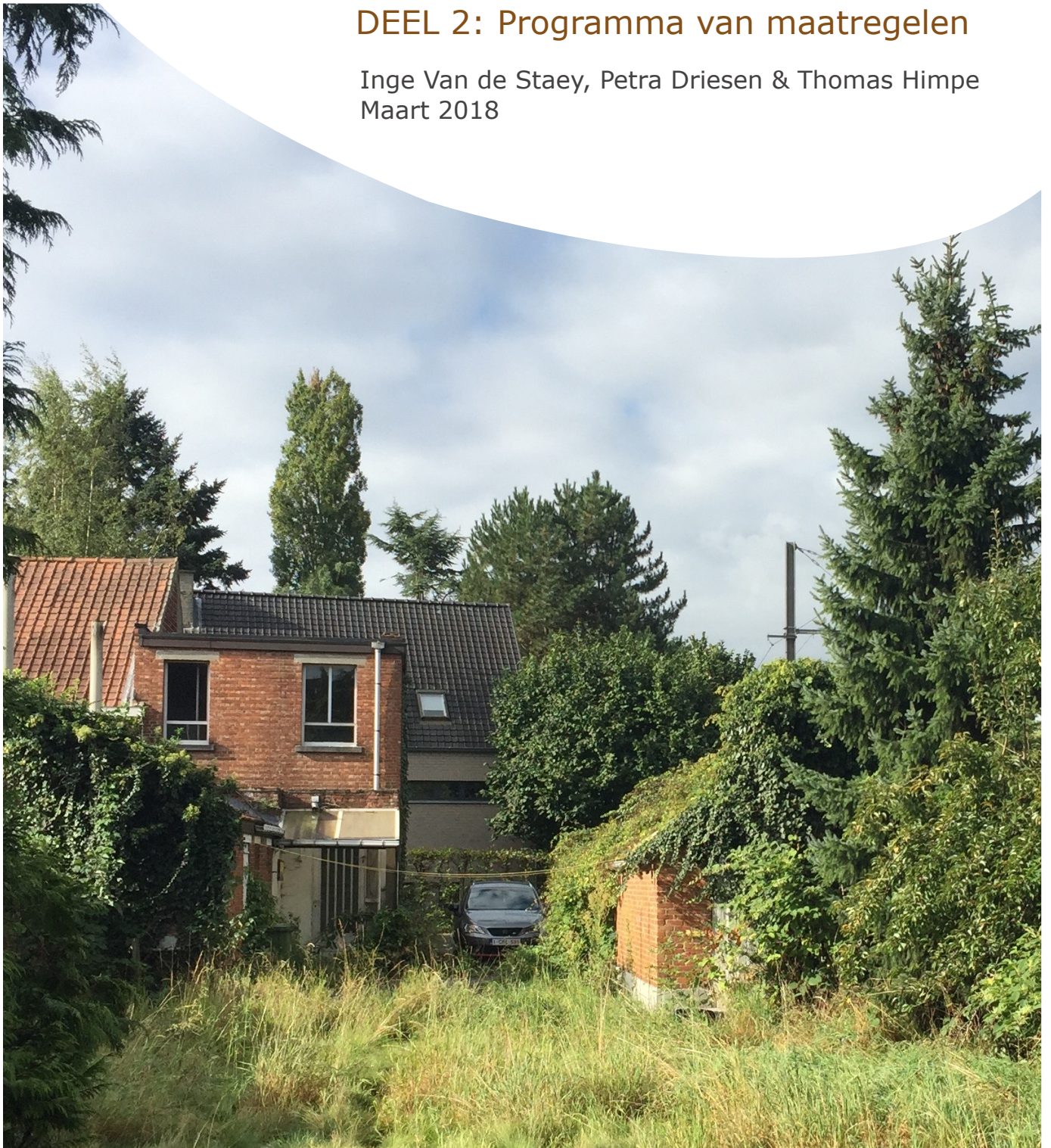
RAPPORT 591

Archeologienota
Herentals, Nederrij

Uitbreiding van een fietsenstalling en
aanleg van een overdekte autostalling

DEEL 2: Programma van maatregelen

Inge Van de Staey, Petra Driesen & Thomas Himpe
Maart 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2018C96) uitgevoerd met betrekking tot het volledige terrein, kadastraal gekend als Herentals, afdeling 1, sectie F, perceel 21T.

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Gelegen binnen de alluviale vlakte van de Kleine Nete werd het terrein vermoedelijk te nat bevonden voor het optrekken van een kampement. De meer hoger gelegen plaatsen vormden hierbij een hogere aantrekkingskracht op de prehistorische mens. Verder zijn noch in de nabije omgeving noch in de ruime omgeving CAI locaties bekend die steentijdvondsten weergeven. De recente bebouwing en ingebruikname van het terrein, binnen de middeleeuwse stadskern, heeft bovendien eventueel aanwezige prehistorische steentijd artefactensites vergraven. Het archeologisch potentieel op het aantreffen van intacte steentijdartefactensites wordt daarom als laag ingeschat.

Ook voor de metaaltijden en sporen en/of vondsten uit de Romeinse periode wordt het potentieel als laag ingeschat.

Het bureauonderzoek heeft voor het onderzoeksterrein aangetoond dat het mogelijk in de late middeleeuwen bebouwd was (cfr. kaart van *Jacob van Deventer*). Op de cartografische bronnen vanaf het midden van de 17de eeuw tot het laatste kwart van de 20ste eeuw wordt geen bebouwing weergegeven.

Het potentieel op het aantreffen van archeologische sporen en structuren wordt daarom enkel voor de late middeleeuwen als hoog ingeschat. Vanaf de nieuwe tijd is het potentieel, gezien het ontbreken van bebouwing, eerder laag.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een circa 610 m² groot terrein, kadastraal gekend als Herentals, afdeling 1, sectie F, perceel 21T, de uitbreiding van een fietsenstalling, de bouw van een overdekte autostalling en bijhorende omgevingswerken. Vooraleer deze werken aan te vatten, dient het bestaande woonhuis, de verhardingen en de begroeiing op het terrein verwijderd te worden.

De impact van de geplande werken is eerder beperkt in diepte. Voor de uitbreiding van een fietsenstalling en de bouw van een overdekte autostalling met bijhorende omgevingswerken zijn slechts bodemingrepen tot ca. 30 à 35 cm onder het maaiveld voorzien. In confrontatie met de recente historische situering kan bovendien gesteld worden dat een groot deel van het terrein door de bouw van de huidige woning en het bijgebouw, geroerd is.

1.4 Conclusie

Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden, wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek aanbevolen.

De kans op het aantreffen van archeologische sporen en/of structuren, vermoedelijk daterend uit de late middeleeuwen, wordt immers het grootst ingeschat langs de straatzijde. De huidige ingebruikname van het onderzoeksterrein heeft in deze zone echter voor meerdere verstoringen gezorgd, waardoor kan vermoed worden dat het terrein tot een diepte van minstens 30 tot 40 cm, plaatselijk tot 80 cm, vergraven is. Daarnaast heeft ook de aanleg van de spoorlijn mogelijk een impact gehad op het terrein.

In confrontatie met de geplande bodemingrepen die met een diepte van ca. 30 tot 35 cm eerder beperkt zijn, wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek geadviseerd. Zowel prehistorische artefactensites evenals (proto-)historische sites zullen grotendeels vergraven zijn. Eventueel aanwezige sporen zullen enkel een versnipperd beeld opleveren en onmogelijk in een ruimere context kunnen worden bekeken.

De kans op kennisvermeerdering wordt daarom als gering ingeschat, waardoor de uitvoer van een vervolgonderzoek kosten-baten te duur is.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt. De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS L. (1971) *Bodemkaart van België. Kaartblad Lille 30W.*

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN, J. & E. RENSINK. 2005. Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al.(eds.), De steentijd van Nederland (*Archeologie* 11/12): 171-199.

GOOLAERTS S. en BEERTEN K. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart, Kaartblad 16 Lier*, Leuven

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

SCHLITZ M., VANDENBERGHE N. & GULLENTOPS M. (1993) *Toelichting bij de tertiairgeologische kaart van België. Kaartblad 16 Lier*

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHAGEN, J.W.H.P., RENSINK E. & CROMBÉ PH. (2011) Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief (*Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 197).

Websites:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121665>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/47121>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/106401>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140033>

<http://www.kempenserfgoed.be>

<https://www.herentals.be/node/1931>

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695&param=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317&param=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

